

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ARCHER, JEFFREY

Primul între egali / Jeffrey Archer ; trad.: Cosana Nicolae. -
București : Editura RAO, 2015

ISBN 978-606-776-061-3

I. Nicolae, Cosana (trad.)

821.111-31=135.1

Editura RAO
Str. Bârgăului, nr. 9-11, sect.1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JEFFREY ARCHER

First Among Equals

© Jeffrey Archer, 1984

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
NICOLAE COSANA

© Editura RAO, 2015
pentru versiunea în limba română

2015

ISBN 978-606-776-061-3

Cuprins

PROLOG / 9

CARTEA ÎNTÂI

1964-1966. BĂNCILE DIN SPATE / 19

CARTEA A DOUA

1966-1974. JUNIORATUL / 51

CARTEA A TREIA

1974-1977. MINIȘTRI DE STAT / 199

CARTEA A PATRA

1977-1989. ÎN GUVERN / 275

CARTEA A CINCEA

1989-1990. LIDERI DE PARTID / 421

CARTEA A ȘASEA

1991. PRIM-MINISTRUL / 463

Miercuri, 10 decembrie 1964

Președintele se ridică pentru a avea o privire de ansamblu a Camerei Comunelor. Își aranjă roba de mătase neagră și își potrivește nervos peruca pudrată care îi ascundea începutul de chelie. Parlamentul se întinsese la discuții în timpul unei runde de interpelări ale prim-ministrului, iar el fusese încântat să observe că se făcuse trei și jumătate. Venise timpul pentru a trece la următoarele chestiuni de pe ordinea de zi.

Așteptă răbdător, mutându-și greutatea de pe un picior pe celălalt, până când cei peste cinci sute de membri prezenți se așezară și rosti solemn:

– Să poftescă membrii care doresc să depună jurământul.

Adunarea își îndreptă privirile de la vorbitor către spatele încăperii, ca la un meci de tenis. Acolo se afla la bară câștigătorul primelor alegeri anticipate ținute după ce Partidul Laburist formase guvernul cu două luni mai înainte. Noul membru, încadrat de doi susținători, făcu patru pași înainte. Ca o gardă bine instruită, cei trei se opriră și își înclinară capetele. Nou-venitul, un bărbat de 1,90 m înălțime, arăta ca o persoană născută și crescută printre conservatori, cu o figură impunătoare și o ținută demnă, purtându-și părul blond pieptănat cu grijă pe spate. Îmbrăcat într-un costum gri închis, la două rânduri, la care își asortase o cravată în culorile castaniu și albastru, el continua să înainteze,

trecând printre două rânduri de bănci despărțite de un culoar îngust cât o sabie pusă în lungime, spre masa lungă la capătul căreia se afla jilțul președintelui camerei.

Desprinzându-se de secundanți, el trecu pe lângă reprezentanții guvernamentali, pășind peste picioarele prim-ministrului și cele ale ministrului de externe, pentru a ajunge la secretarul care îi înmână textul jurământului.

Ținând cartonașul în mâna dreaptă, pronunță cuvintele clar și răspicat, de parcă ar fi rostit un legământ de cununie:

– Eu, Charles Seymour, jur credință și supunere Majestății Sale, Regina Elizabeta, moștenitorilor și succesorilor săi legali și de drept, așa să-mi ajute Dumnezeu.

– Bravo, bravo! se auzi dinspre colegii săi din cealaltă parte, în timp ce noul membru al parlamentului se apleca pentru a semna în registrul de arhivă, o carte îngălbenită de vreme.

Charles fu prezentat președintelui de către secretar. Apoi noul membru se înclină în fața acestuia.

– Bine ați venit în casa Parlamentului, domnule Seymour, spuse președintele, strângându-i mâna. Sper că veți rămâne printre noi mulți ani de-acum înainte.

– Mulțumesc, domnule președinte, răspunse Charles, înclinându-se pentru ultima oară, înainte de a trece în spatele jilțului acestuia.

Se purtase în timpul scurtei ceremonii exact așa cum îl învățase, afară pe hol, organizatorul parlamentar conservator.

Dincolo de jilțul președintelui, ferit de alți ochi, îl aștepta liderul opoziției, Sir Alec Douglas-Home, care, la rândul său, îi strânse călduros mâna.

– Felicitări pentru această splendidă victorie, Charles. Sunt sigur că ai multe de oferit partidului nostru și, de ce nu, țării noastre.

– Vă mulțumesc, răspunse noul membru al Camerei Comunelor și, după ce așteptă ca Sir Alec să-și reia locul pe banca din față a opoziției, urcă pe scara laterală pentru a-și găsi un loc pe rândul de bănci lungi și verzi din spate.

În următoarele două ore de activitate parlamentară, Charles asistă la dezbateri cu o senzație amestecată de emoție și venerație.

Pentru prima oară în viață obținuse ceva care nu i se cuvenea de drept sau care nu-i fusese oferit pe tavă. Privind către balconul vizitatorilor, își văzu soția, Fiona, tatăl, cel de-al paisprezecelea duce de Bridgwater, și fratele, viconte Seymour, cu fețele strălucind de mândrie. Charles se reîntoarse pe prima treaptă a scării. Un zâmbet îi lumina figura – numai cu șase săptămâni înainte se temuse că avea să treacă mulți ani până când ar fi urmat să ocupe un loc în Camera Comunelor.

La alegerile generale desfășurate cu două luni mai înainte, Charles candidase pentru o circumscripție minieră din sudul Țării Galilor, cu o impresionantă majoritate laburistă.

– Va fi o experiență utilă și te va unge și pe suflet, îl asigurase vicepreședintele care se ocupa de candidați la Biroul Central al Conservatorilor.

Se dovedi că avuse dreptate în ambele privințe, căci Charles savura cursa electorală și reuși să reducă majoritatea laburistă de la 22 300 la 20 000. Soția lui apreciască că fuseseră doar primii pași, dar apoi nici nu a fost nevoie de altceva pentru ca partidul să înainteze numele lui Charles pentru poziția din Sussex Downs în locul lui Sir Eric Koops, care murise în urma unui atac de inimă la doar câteva zile după ce Parlamentul apucase să se întrunească în plen. După șase săptămâni, Charles Seymour se afla în Camera Comunelor cu o majoritate personală de 20 000.

Charles mai ascultă un discurs și acum se pregătea să plece. Stătea singur în hol, neștiind de unde să înceapă. Un alt tânăr parlamentar se îndreptă hotărât spre el.

– Dați-mi voie să mă prezint, spuse necunoscutul, părând a fi un confrate conservator. Mă numesc Andrew Fraser. Sunt reprezentantul laburist pentru Edinburgh Carlton și mă gândeam că poate nu v-ați găsit încă un partener.

Charles recunoscu că așa era. Organizatorul parlamentar conservator tocmai îi explicase că majoritatea parlamentarilor făcea pereche la vot cu cineva din opoziție și că ar fi fost indicat dacă și-ar fi găsit o persoană de vârsta lui. În cazul chestiunilor de importanță secundară, parteneriatul permitea membrilor să absenteze de la vot și să se întoarcă acasă în sânul familiei înainte de

miezul nopții. Însă nimeni nu avea voie să lipsească de la votare atunci când se dezbăteau probleme de maximă importanță.

– Aș fi încântat să vă fiu partener, răspunse Charles. Trebuie oare să întreprind vreun demers oficial în acest scop?

– Nu, zise Andrew, privindu-l țintă. O să vă trimit o telegramă oficială de confirmare, la care v-aș ruga să-mi răspundeți comunicându-mi toate numerele de telefon unde v-aș putea găsi. Mă puteți anunța ori de câte ori lipsiți de la o ședință de votare.

– Înțelegerea noastră sună convenabil, se declară de acord Charles, în timp ce un personaj rotofei, îmbrăcat într-un costum gri-deschis, cămașă albastră și papion cu picățele roz, se rostogolea către el.

– Bine ai venit la club, Charles, spuse Alec Pimkin. Dacă mă însoțești la un pahar în fumoar, o să-ți spun pe scurt cum funcționează afurisita asta de instituție.

– Mulțumesc, acceptă Charles, ușurat să întâlnească un cunoscut.

Andrew zâmbi auzindu-l pe Pimkin spunând: „E din nou ca la școală, bătrâne“, în timp ce cei doi conservatori se îndreptau către fumoar. Andrew presupuse că în curând Charles Seymour avea să fie cel care îl va arăta „vechiului camarad de școală“ cum funcționa de-adevăratelea afurisita de instituție.

La rândul său, Andrew părăsi holul parlamentarilor, dar nu pentru a căuta ceva de băut. Trebuia să asiste la o întrunire a reprezentanților laburiști din Parlament, la care se discuta ordinea de zi a acelei săptămâni. Plecă grăbit.

Andrew fusese votat în unanimitate drept candidatul laburist pentru circumscripția Edinburgh Carlton și luase acest loc de la conservatori, obținând cu 3 419 voturi mai mult. După expirarea mandatului de lord-primar, Sir Duncan își reluase locul în Consiliul municipal. În șase săptămâni, Andrew – mezinul Camerei – își făcuse repede un nume, încât reprezentanților mai vechi le venea greu să creadă că era doar un novice.

Odată ajuns la ședința partidului său de la etajul al doilea al Camerei Comunelor, Andrew se așeză pe un scaun liber din spate pentru a-l asculta pe organizatorul parlamentar trecând în

revistă chestiunile săptămânii următoare. Din nou auzea numai de sesiuni extraordinare. Privi foaia de hârtie pe care o avea în față. Dezbaterile programate pentru marți, miercuri și joi erau subliniate cu trei linii groase; numai luna și joia erau cu două linii, ceea ce însemna că dacă s-ar fi înțeles cu Charles Seymour, ar fi putut lipsi. Era adevărat că Partidul Laburist preluase din nou puterea după treisprezece ani, cu o majoritate doar de patru și un program legislativ complet, dar se dovedea că pentru membrii săi era aproape imposibil să se culce, în timpul săptămânii, mai devreme de miezul nopții.

De îndată ce organizatorul parlamentar se așeză, prima persoană care fășni în picioare fu Tom Carson, noul reprezentant al circumscripției docherilor din Liverpool. El lansă o tiradă de injurii la adresa guvernului, pe motiv că se purtau din ce în ce mai mult ca niște conservatori. Murmurul și discuțiile cu glas scăzut care-i acompaniară discursul demonstrau că lumea nu-i prea împărtășea punctul de vedere. Tom Carson se lansase, la rândul lui, destul de rapid, aceasta și pentru că își atacase pe față propriul partid încă din prima zi.

– *Enfant terrible*, rosti încet persoana din dreapta lui Andrew.

– Eu nu l-aș caracteriza așa, spuse Andrew. N-aș folosi o expresie atât de lungă.

Bărbatul cu păr roșu și ondulat zâmbi, în timp ce Carson perora în continuare. După cele șase săptămâni care trecuseră, reputația lui Ray Gould era aceea de a fi unul dintre intelectualii partidului și, din acest motiv, unii dintre parlamentarii mai vechi îl priveau cu suspiciune, cu toate că puțini se îndoiau de faptul că urma să fie primul promovat dintre nou-veniți. Puțini reușiseră să-l cunoască cu adevărat pe Raymond, fiindcă era deosebit de rezervat pentru o persoană care alesese viața publică. Dar, cu o majoritate de peste 10 000 de voturi, în circumscripția lui din Leeds North, părea hărăzit unei cariere de lungă durată.

Raymond fusese desemnat drept candidat unic dintr-un lot de treizeci și șapte, dovedindu-se mult mai bine pregătit decât unul din șefii sindicali locali pe care ziarele îl socotiseră drept marele favorit. Oamenilor simpli din Yorkshire le plăceau

persoanele care stăteau în banca lor și Raymond spusese încă de la început – exagerându-și accentul de Yorkshire – că studiasse la Roundhay, chiar dacă nu era pe placul comitetului. Dar, într-adevăr, în favoarea sa fusese faptul că refuzase o bursă la Cambridge. Explicația dată: dorise să-și continue studiile la Universitatea din Leeds.

Raymond terminase dreptul ca șef de promoție la Leeds și apoi se mutase la Londra pentru a-și continua stagiatura ca practicant la Lincoln's Inn. După doi ani, Raymond intrase într-un important birou de avocatură și devenise un tânăr consilier foarte căutat. Din acel moment, proveniența sa familială deveni un subiect de discuție rar abordat în cercul său de prieteni aleși pe sprânceană, iar prietenii care i se adresau cu „Ray“ primeau ca replică la acest familiarism un rece „Raymond“.

După răspunsul la ultima întrebare, întrunirea luă sfârșit, iar Raymond și Andrew ieșiră din încăpere – Andrew îndreptându-se către micul lui birou de la același etaj pentru a-și scrie corespondența, iar Raymond către Cameră, unde spera să-și poată rosti primul discurs. Așteptase răbdător momentul când își va putea exprima punctul de vedere asupra pensiilor văduvelor și a despăgubirilor pentru obligațiunile emise de trezorerie în timpul războiului, iar dezbateră în curs despre mersul economiei era o ocazie perfectă. Președintele îi trimisese o telegramă în cursul dimineții, în care îi scrisese că speră să-l caute pe seară.

Raymond petrecuse multă vreme în Cameră, studiind cu atenție procedurile și remarcând cât de diferit era totul față de tribunal. F.E. Smith avusese dreptate când descria Camera Comunelor ca pe o sală de tribunal gălăgioasă, în care se aflau peste șase sute de jurați și nici urmă de judecător. Raymond ura calvarul acestui prim discurs; argumentația seacă a discursurilor sale fusese dintotdeauna pe placul judecătorilor și nu al juraților.

Când se apropie de Cameră, un aprod îi dădu un bilet de la Joyce, soția sa. Tocmai găsise un loc la balconul vizitatorilor pentru a putea asista la discurs. După ce-l citi în grabă, Raymond mototoli biletul și îl aruncă în coș, după care grăbi pașul către Cameră.

Un reprezentant conservator care tocmai se pregătea să ia să îi ținu ușa deschisă.

– Mulțumesc, spuse Raymond.

Simon Kerslake îi zâmbi amabil, încercând fără succes să-și amintească numele lui. Odată ajuns în hol, el verifică la mesaje dacă nu cumva luminița de sub numele său era aprinsă. Nu era, așa că își continuă drumul către ușile turnante din dreapta și apoi către parcare unde se aflau mașinile parlamentarilor. După ce-și găsi mașina, o porni spre Spitalul St. Mary's, de unde urma să-și ia soția. Nu prea apucaseră să se vadă în ultimele șase săptămâni de când Simon intrase în Parlament, fapt care făcea mai plăcut gândul la întâlnirea lor din aceea seară. Simon considera că situația avea să rămână tensionată până la următoarele alegeri generale și până când un partid câștiga cu o majoritate de voturi evidentă. Lucru de care se temea însă cel mai mult – dat fiind faptul că fusese ales cu o majoritate infimă de voturi – era acela că majoritatea respectivă nu avea să se gândească la el și cariera lui se va încheia într-un timp record. După o guvernare conservatoare atât de lungă, noua conducere laburistă avea forțe proaspete, idei noi și urma să-și sporească numărul susținătorilor de îndată ce prim-ministrul avea să plece din țară.

După ce trecu de Hyde Park Simon se îndreptă către Marble Arch, amintindu-și cum devenise membru al Parlamentului. După ce își terminase studiile la Oxford, se înrolase pentru doi ani în Garda națională din Sussex, terminându-și serviciul militar cu gradul de locotenent-major. După o scurtă vacanță, se angajase la BBC. Lucrase cinci ani acolo, la secțiunile teatru, sport și știri interne, înainte de a deveni producător al emisiunii „Panorama“. În timpul acelor primi ani la Londra, închiriasse un apartament modest în Earl's Court și, continuând să fie preocupat de politică, se înscrisese în Grupul de Orientare Conservatoare. Ca secretar al grupului, fusese de mare ajutor la organizarea unor întruniri, la tipărirea de broșuri și afișe publicitare și la redactarea unor discursuri pentru conferințele duminicale, după care fusese chemat în timpul alegerilor din 1959, să

lucreze la Comisia Centrală ca secretar personal al președintelui organizației.

Doi ani mai târziu, Simon o cunoscuse pe Elizabeth Drummond în timpul unei mese rotunde organizate de *Panorama* despre activitatea Sistemului Național de Sănătate, emisiune la care fusese invitată să participe. La cocteilul dinaintea emisiunii, Elizabeth îi spusese clar lui Simon că nu avea încredere în oamenii din mass media și că-i detesta pe politicieni. După un an s-au căsătorit. De atunci, Elizabeth născuse doi băieți și continuase să profeseze ca medic.

Simon părăsise BBC-ul oarecum pe neașteptate, când în vara lui 1964 i se oferise șansa de a candida în mica circumscripție din Coventry. La alegerile generale câștigase cu o majoritate de 918 voturi.

Simon trase în dreptul porții spitalului și se uită la ceas. Venise cu câteva minute mai devreme. Își dădu la o parte șuvița de păr de pe frunte și începu să se gândească la seara care tocmai începea. El și Elizabeth sărbătoreau patru ani de căsnicie și îi pregătise nevestei sale mai multe surprize. Urmau să cineze la Mario & Franco, să meargă la dans la Establishment Club, apoi împreună, acasă, pentru prima oară după mai multe săptămâni.

– Hm, exclamă el, savurând perspectiva.

– Salut, străinule, îi spuse doamna care sări în mașină pe locul de lângă el și îl sărută.

Simon o privi lung pe femeia cu zâmbet fermecător și păr lung și blond, ondulat în dreptul umerilor. Se uitase lung după ea când o văzuse prima oară la *Panorama* cu cinci ani în urmă și încă nu se săturase să o tot privească.

Răsuci cheia în contact.

– Vrei să auzi o veste bună? o întrebă și, fără a-i da timp să răspundă, adăugă: Astă-seară avem treabă. Adică cinăm la Mario & Franco, dansăm la club, mergem acasă și...

– Dar tu vrei s-auzi o veste proastă? îl întrebă Elizabeth, fără a-l lăsa, la rândul ei, timp să-i răspundă. E prea puțin personal la spital din cauza epidemiei de gripă. Trebuie să mă întorc la slujbă înainte de ora zece.

Simon opri motorul.

– Atunci, ce preferi? o întrebă. Cină, dans sau direct acasă? Elizabeth începu să râdă.

– Avem trei ore la dispoziție, zise. Deci s-ar putea să găsim timp și pentru cină.

Raymond Gould privea mirat invitația. Nu fusese niciodată în casa de la numărul 10 de pe Downing Street. În ultimii trei-sprezece ani, puțini socialiști intraseră acolo. Îi întinse soției sale, peste masă, invitația scrisă în relief.

– S-o primesc sau s-o refuz, Ray? îl întrebă ea cu un marcat accent de Yorkshire.

Era singura persoană care îi mai spunea Ray, dar încercarea ei de a face o glumă îl irită. Tragediile grecești erau fondate pe o „greșală fatală”, iar el știa clar care fusese aceasta pentru el.

O cunoscuse pe Joyce la o petrecere oferită de surorile medicale de la Leeds General Infirmary. Nu voise să meargă, dar un prieten de la Roundhay, student în anul al doilea, îl convinse că aveau să se distreze de minune. La școală nu-l prea interesau fetele, mai ales că mama lui nu scăpa nici o ocazie să-i bage în cap că va avea timp de asta după absolvire. Absolvise liceul cu senzația că era ultimul virgin din toată școala.

Rămăsese singur mult timp într-un colț al încăperii împodobite cu baloane dezumflate și hârtie creponată lucioasă. Sorbea apatic cu paiul dintr-un amestec de bere și limonadă. De câte ori prietenul lui apărea de pe ringul de dans – de fiecare dată cu altă fată – Raymond îi zâmbea larg. Cu ochelarii în buzunar, nici nu era sigur că zâmbește aceleiași persoane. Începuse să se gândească la ce oră ar fi potrivit să plece, fără a rămâne cu senzația

că întreaga seară fusese un fiasco. Și nici nu i-ar fi răspuns la întrebare, dacă accentul ei nu i-ar fi sunat cunoscut.

– Și tu ești student?

– Cine mai e student? întrebă, evitând să o privească.

– Prietenul tău, sosi răspunsul.

– Da, răspunse el, uitându-se la fata pe care o bănuia a fi de aceeași vârstă.

– Eu sunt din Bradford.

– Iar eu din Leeds, îi răspunse, conștient că se făcuse roșu ca un rac.

– Pe mine mă cheamă Joyce, continuă ea.

– Pe mine Ray – Raymond, zise el.

– Vrei să dansăm?

Voise să-i spună că nu prea se avântase pe un ring de dans până atunci, dar nu avu curaj. Se pomeni că se ridică și se lasă manevrat de ea, ca o marionetă, spre dansatori. Și el, care se crezuse un conducător înăscut!

Odată ajunși pe ringul de dans, o privi pentru prima oară cu atenție. Arăta destul de bine și orice tânăr normal din Yorkshire ar fi fost de acord cu asta. Avea peste 1,70 înălțime, iar părul castaniu prins într-o coadă de cal se potrivea cu ochii căprui-închis, cam prea mult conturați cu negru. Avea un ruj roz, asortat la fusta mini care descoperea două picioare foarte atrăgătoare. Păreau și mai atrăgătoare când se rotea în ritmul muzicii unei formații alcătuite din patru studenți. Raymond descoperi că, dacă o învățea pe Joyce foarte tare, îi putea vedea partea de sus a ciorapilor, încât zăboviră pe ring mult mai mult decât și-ar fi închipuit el vreodată că e posibil. După ce cvartetul își puse deoparte instrumentele, ea îl sărută, luându-și la revedere. El se întoarse tăcut în cămăruța de deasupra băcăniei.

Duminica următoare, făcu o încercare de a se revanșa. Raymond o invită la o plimbare cu barca pe Aire, dar nici aici n-a fost mai breaz ca la dans, fiind depășit de tot ce mișca pe râu, inclusiv de un înotător care se antrena. Pândeau cu coada ochiului așteptându-se să audă râsetele ei batjocoritoare, dar Joyce zâmbi doar și sporovăi despre cât îi era de dor de Bradford și

cum și-ar dori să fie soră medicală acolo. După doar câteva săptămâni petrecute la universitate, Raymond își dădu seama că avea chef să plece din Leeds, deși n-ar fi recunoscut-o nici în ruptul capului. După ce coborî din barcă, Joyce îl invită la ea să ia ceaiul împreună. El se făcu purpuriu în momentul când trecură pe lângă proprietăreașă. Joyce îl împinse în sus, pe scara de piatră tocită ce ducea spre camera ei.

Raymond stătea pe marginea patului îngust, iar Joyce pregătea două cești cu ceai fără lapte. După ce se prefăcură amândoi că beau, ea se așeză alături de el cu mâinile în poală. Se surprinse ascultând cu atenție sirena unei ambulante până ce sunetul se stinse în depărtare. Ea se aplecă și îl sărută, luându-i mâna și așezându-i-o pe genunchiul ei.

Îi deschise buzele și limba ei i-o atinse pe a lui – senzația încercată, pentru prima dată, a fost stranie și ațățătoare, și o păstră stând cu ochii închiși, în timp ce ea îl conduse către noua experiență, până ce nu se mai putu abține să nu comită ceea ce sigur mama lui ar fi considerat că e un păcat mortal.

– O să meargă mai bine data viitoare, spusese ea timid, ridicându-se din patul îngust, ca să-și ia hainele din grămada de pe jos. Avea dreptate – el o dorise din nou după mai puțin de o oră, iar de această dată cu ochii larg deschiși.

După șase luni, Joyce îi vorbea deja despre viitor, însă Raymond se plictisise de ea de pe atunci și puse ochii pe o strălucită studentă în ultimul an la Matematică. Matematiciana îi transmise salutări din Surrey.

Exact când Raymond își făcea curaj pentru a-i spune că relația lor se sfârșise, Joyce îl anunță că e însărcinată. Dacă ar fi pus problema unui avort, tatăl lui l-ar fi atârnat sigur într-unul din cârligele de carne. Mama lui se consolă cu ideea că fata era din Yorkshire: la fel ca membrii comitetului local de selecție pentru cricket, doamna Gould nu suporta străinii.

Raymond și Joyce s-au cununat la catedrala St. Mary din Bradford în timpul vacanței mari. În pozele de la nuntă, Raymond arăta atât de deprimat și Joyce atât de radioasă, încât păreau mai degrabă tată și fiică, nu soț și soție. După petrecerea de nuntă, cei

doi tineri căsătoriți au plecat la Dover, ca să prindă feribotul de noapte. Prima lor noapte ca domnul și doamna Gould a fost un eșec total. Lui Raymond nu i-a priit deloc călătoria pe mare. Joyce mai spera ca Parisul să fie un loc memorabil – și așa a și fost. În a doua zi a lunii de miere, făcu un avort spontan.

– Probabil din cauza emoțiilor, zisese mama lui la întoarcere. Dar poți să mai ai copii, nu-i așa? Și de data asta lumea n-o să mai spună că e de dinainte... se întrerupsese ea brusc.

Pe Raymond nu-l interesa alt copil. Trecuseră zece ani de la memorabila lună de miere; plecase la Londra, devenise avocat pledant, acceptând ideea că avea să rămână legat de ea pentru tot restul vieții. Deși avea numai treizeci și doi de ani, Joyce nu mai avea picioarele subțiri care îl atrăseseră atât de mult altădată. De ce trebuia ca pedeapsa să fie atât de aspră pentru o greșală de-a dreptul înduioșătoare? punea Raymond întrebarea către cer. Cât de matur se crezuse și cât de copilărește se purtase! Divorțul ar fi trebuit să urmeze de la sine, dar ar fi însemnat sfârșitul ambițiilor lui politice: locuitorii din Yorkshire nu ar fi băgat în seamă un bărbat divorțat. Până la urmă, nu-i mergeau chiar toate atât de prost: trebuia să recunoască faptul că localnicii îl adorau, iar părinții lui erau tot atât de mândri de Joyce pe cât erau și de el. Ea se înțelegea cu sindicalistii și cu soțiile lor cu gură mare mult mai bine decât el. Totodată, trebuia să recunoască faptul că Joyce contribuise în mare măsură la victoria lui cu peste 10 000 de voturi. Se întreba doar cum putea să pară atât de sinceră tot timpul; nu își dădea seama că ea chiar așa era.

– De ce nu-ți cumperi o rochie nouă pentru recepția din Downing Street? o întreba Raymond când terminară micul dejun.

Ea zâmbi: nu-i mai sugerase așa ceva de foarte multă vreme. Joyce nu-și mai făcea nici o iluzie în privința sentimentelor soțului ei, dar spera că îl putea ajuta să-și împlinească ambițiile nemărturisite.

În seara recepției, Joyce făcu tot ce-i stătea în putință pentru a arăta cât mai bine. Zăbovise toată dimineața la Harvey Nichols, căutându-și ceva potrivit pentru acea ocazie și, în final, se opri la un taior care-i plăcuse încă de când intrase în magazin. Nu-i